

Les noies del rock català

Elles s'estimen més el rock

Són les noies que participen en els conjunts de música en català que practiquen rock dur, *soul*, *funky*, pop, *reggae*, blues, *rythm & blues*, *hardcore*, etc... Des de qualsevol posició i funció dalt l'escenari, trenquen el tòpic que el rock és fet exclusivament per homes demostrant les seves qualitats.

P arlar de noies del rock sempre ha estat parlar d'un fet que és o s'ha volgut fer creure que era minoritari. Malgrat això, dins el rock català n'hi ha força exemples. Quatre preguntes per saber d'on vénen, qui les influeix i si les tracten diferent dalt l'escenari pel sol fet de ser noies.

Magda Cruells, veu (Detectors). 26 anys. La Magda viu pràcticament de l'activitat musical. Va estar dos anys al taller de músics i no li va costar gaire d'entrar a Detectors. "Feia un parell d'anys que ells ja rascaven. En Joan es va cansar de tocar i posar la veu i parlant-ne, vaig acceptar d'entrar al grup. A més ja ens coneixíem del poble" (l'Esquirol). Ella ho veu molt clar: "El que compta és la música". Reconeix que, pel fet de ser noia, sempre hi ha aquesta història de la provocació, però ho troba una ximpleria i afegeix que "la gent ve a veure'ns per escoltar la nostra música". D'altra banda, la Magda, en preguntar-li si s'emmiralla en alguna cantant en especial, no dubta a posar l'exemple de la veu dels Pretenders, la Cris Hyne: "Ella és qui porta el grup, no com el nostre cas", ironitza.

Àngels Casas, saxo (Ocults). L'Àngels, de 26 anys, en fa cinc que toca el saxo; els seus estudis no s'acaben amb tres cursos d'harmonia, d'arranjaments i de solfeig, ni havent passat uns anys per l'Aula de Barcelona, ja que actualment aprèn música al conservatori de Palma. Ella viu per i de la música, a banda els quatre anys que ja fa que és a Ocults "També toco música *patxanga* per als *guiris* dels hotels". Gràcies a la seva ambició per conèixer i aprendre va arribar a la gent dels Ocults. "Després de veure un anunci per a actuar a Mallorca i de conèixer en Toni, que estudiava a l'Aula".

D'altra banda, quan la qüestionem so-

Lupe Villar, Maria Fortuny i Albert Valls.

AHXIU/PRATS I CAMPS

bre el paper de la noia en els grups de rock, pren posició i respon amb contundència: "Entenc que crida l'atenció una noia en un grup de música; ara bé, ¿que no han vist mai noies que toquen el saxo? Els fa molta gràcia!", comenta. Sobre el seu cas concret, però, ho veu amb més bons ulls: "Últimament m'han valorat més la manera de tocar. A més, després de cada actuació, sempre xerres amb el públic i et valoren més", conclou l'Àngels, mitòmana de la música jazz, del *rythm & blues* i dels saxofonistes Dexter Gordon o King Curtis, tot i que

no els considera com a ídols.

Lupe Villar, guitarra (Sangtraït). La Lupe és de Jaén, té 28 anys. Amb aquell andalusí seu, fi i característic, ens relata que abans treballava a la duana de la Jonquera, indret on va conèixer la gent de Sangtraït: "Ens hi vam fer col·legues i vam decidir de tirar endavant el grup". La Lupe, ja havia visitat altres localitats de les comarques gironines quan, després de cursar un any de guitarra, va marxar a Figueres a fer el BUP i ho aprofità també per fer vacances. Tota

aquest seguit d'elements l'han ajudada a aprendre coses i a sentir-se un músic més. Per ella, el tema del sexe no ha de transcendir en la seva professió ni enlloc: "Penso que no s'han de diferenciar els músics pel sexe. A mi no m'agrada ser un ornament i que la gent no em vegi com a músic".

La guitarra dels Sangtraït és fidel a la música que fa quan diu que ha rebut influències d'aquells que feien música dura, "i sobretot de molts i moltes cantants dels anys 60 i 70 com el Robert Plan o la Janis Joplin, que admiro molt".

entrar-hi". Quan ens parla de com creu que la valoren des del públic, posa per damunt de tot el talent com a principal virtut de l'artista. "Però la realitat no és aquesta", opina la Maria; "desgraciadament tot entra pels ulls i no és el mateix anar amb uns pantalons texans normals i una samarreta per fora, que anar una mica pintada, amb uns pantalons arrapats i una samarra un xic escotada". Ella fins i tot arriba més lluny: "Crec que és un problema cultural, d'educació. Ara bé, a la llarga el que val és el teu talent, la teua veu".

activitat musical és totalment autodidacta, i compagina aquesta tasca i la seva funció al grup amb les seves obligacions laborals.

Núria Llaràs, veu (Les Llufes-Els Pets). Aquesta Llufa de 25 anys, que ja té els estudis de magisteri, encara que no els hagi posats en pràctica, també es confessa autodidacta, si bé ara fa classes de cant, sobretot des que entrà, quasi per atzar, a formar part de Les Llufes: "Un dia Els Pets van tocar amb els Bars i tot sopant els dos conjunts, els de Constantí ens van dir que una Llufa marxava i els en feia falta una de nova, no m'ho vaig pensar dues vegades i em van acceptar".

Com les altres noies, a la Núria, li agradaria que la valoressin per la seva qualitat musical i no pel fet de ser noia. Així i tot reconeix que amb Les Llufes "no ens deixen més paper". D'altra banda, a l'hora de buscar veus que l'hagin influïda, es decideix per les cantants de Carmel, Pretenders i Texas.

Annabel Gavaldà, veu (Les Llufes-Els Pets). Amb 21 anys, l'Annabel és la més joveneta del conjunt de Constantí (Tarragonès). Mentre fa de Llufa, no descarta pas els estudis (fa segon curs de filologia germànica i també aprofita el temps per fer classes de cant). Parlant de com va entrar al grup ens explica que tot va ser molt espontani, sense tenir-ho premeditat i gràcies, en bona part, al seu germà Lluís, veu d'Els Pets: "Sempre ens muntàvem les nostres festes i ell em deia que hi anéssim a fer quatre barrils. Així va anar, de mica en mica, fins a trobar-me dins la gresca". Ella prescindeix una mica de si, dalt l'escenari, la valoren més per la qualitat artística, musical o pel fet de ser noia, i sobre això, ens diu: "En la durada d'un concert, és molt clar i evident. Durant l'actuació et valoren cada cop més i prescindeixen una mica més de tu. Crec que les Llufes demostrarem molt bé el nostre paper dins el grup", diu l'Annabel, que es considera una fervent admiradora de la Deborah Harry "per la seva veu, la seva trajectòria i la seva manera de ser".

Muí Morey, flauta (La Fosca). Aquesta mallorquina, amb tan sols 19 anys, ja forma part del grup La Fosca. Ha estudiat flauta, però reconeix que és massa difícil guanyar-se la vida tocant música clàssica, així que ha optat per fer els estudis d'Història de l'Art.

Fou a través de la flauta que els seus

Loles Coll, Maria Salla i Magda Cruells.

ARXIU/PRATS I CAMPS

Maria Salla, veu (U-Tòpics). Amb 22 anys, la Maria, una igualadina de socarel, sorprèn per les ganes de fer coses i per la seva polifacètica vida. Actualment treballa en el tèxtil. "Però també", explica, "practico i em diverteixo amb l'art, amb la pintura i qualsevol cosa manual que surti de mi mateixa". Igualment, la Maria no ha oblidat els estudis i altres activitats extra-acadèmiques com cantar en corals, fer tres cursos de solfeig o ballar en una companyia de dansa d'Igualada. "A partir d'ella em van oferir una prova per als U-Tòpics. Així és com vaig

Montse Llaràs, veu (Bars). Germana de la Llufa d'Els Pets Núria Llaràs, la Montse, de 26 anys, ja fa temps que volta i trepitja escenaris, més o menys amples, amb més o menys clientela al seu davant. L'ex-component de Crack-blues, grup que dona peu als Bars, és una apassionada del blues i el rock: "Quan vam formar els Bars, ens vam dedicar de ple al *rhythm & blues* i a fer temes propis". La Montse, admiradora dels Pretenders i de la Linda Rostand entre altres, ens assegura que, després de cursar tres anys de guitarra clàssica i de piano, la seva

El rock català també es cosa de dones.

JORDI MOREIRA

companys de l'institut li van oferir de tocar en dos concerts. "De mica en mica em va anar agradant; a més les partitures del grup són relativament modernes i per això no hi hagué un canvi bruscat a l'hora de passar del clàssic al so de La Fosca".

Diferent de les altres noies, la Muí explica que no ha notat res d'especial pel fet de ser noia, "tot és molt normal i n'estic contenta" afegeix. Quan parlem d'influències, anomena B-52 i la música clàssica, "sobretot Bach".

Nuri Plana, baix (Mi-te'ls). Dins el grup de rock garatge Mi-te'ls, també hi ha una noia, la Nuri, que toca el baix elèctric. Té 25 anys i estudia arquitectura a Barcelona. Prové del món de la música clàssica, ha estudiat al conservatori de Barcelona piano i cant, però amb els Mi-te'ls (abans anomenats Estridents, formació en què hi havia la Nuri i el guitarra actual del grup), fa una cosa totalment diferent. Aprendre a tocar el baix li ha costat entre quatre i cinc anys d'autodidactisme. Dalt l'escenari, aquesta baixista creu i vol creure que la valoren per la qualitat musical, sobretot perquè "és diferent tocar un instrument dins un grup de només ballar". A l'hora de buscar referències musicals tria els Pixies, on també hi ha

una baixista, The Clash i els Fuzztones.

Maria Fortuny, piano (Elèctrica Dharma). Aquesta noia amb un cognom veterà de la música moderna catalana té 24 anys. Des de petita ha estudiat piano, amb professors de música clàssica particulars fins als cursos de l'Aula de Barcelona. L'Elèctrica Dharma va aturar-se quan l'Esteve Fortuny va morir: "Després de tres anys d'inactivitat, jo continuava tocant el piano i em van oferir d'entrar al grup", comenta la Maria.

Si ha de valorar com creu que la veuen dalt l'escenari, és rotunda a afirmar que "s'ha exagerat molt. Cadascú ha de mirar de demostrar les seves qualitats artístiques". Si bé es contrària a la idea de dona objecte, també ho és a la de l'unisex "ni una cosa ni l'altra, entre poc i massa". La Maria també és una gran admiradora de la Janis Joplin.

Loles i Kika Coll (La Fosca). Tenen 20 i 21 anys respectivament, la Loles fa les veus i la Kika toca els teclats. Els seus estudis van de quatre en quatre anys, però l'una de cant i l'altra de piano. Cosa que els ha anat molt bé per a entrar al grup. Expliquen: "ja ens coneixíem tots de l'institut. El grup es va crear d'una manera molt espontània i ja fa tres

anys que funciona". Pel que fa a la reacció del públic, diuen que no han trobat cap mena de rebuig tot i ser tres noies "fins i tot diria que hem anat guanyant públic". Una altra cosa que també veuen molt clara és una veu influent "la Maria del Mar Bonet, sens dubte", asseguren.

Mari Martínez, veu (DB). La ex-líder dels Duble Buble comença una nova experiència amb DB, sigles que volen fer memòria i recordar deu anys de feina. Amb els estudis de magisteri, la Mari, de 27 anys, treballa ara per al nou segell discogràfic que ella mateixa ha ajudat a fer nàixer, DB Produccions. Auto-didacta, el seu bagatge musical és força ampli: quatre anys de solfeig, cursets d'expressió, guitarra, etc.; tot això l'ha consolidada en el món del rock, on, com explica, entrà d'una manera ben peculiar: "El meu cosí es va comprar una guitarra i la va amagar a casa meua, així fou com la vaig començar a tocar; després, ell va buscar gent per formar el grup i, passat un temps, em va demanar que tornés per a cantar", afirma la Mari.

En la seva trajectòria musical s'ha anat emmirallant en moltes artistes "com la Janis Joplin, l'Areta Franklin, l'Ella Fitzgerald, la Billy Holiday o la Nina Hagen".

Alex Romaguera i Oriol Cortacans